

Humanizace exekucí, díl 44.

eFocus

V legislativním procesu je další, v pořadí 44. novela exekučního řádu. Některé významnější novely měly i své pracovní označení, např. malá, střední, velká, kárná; ta poslední bude zřejmě manželská. Novelizace většinou mají za cíl, kromě zpřísnění kárného postihu exekutorů, zpřesnění exekučních pravidel, obvykle proto, aby dlužníci v exekučním řízení vydaní všanc exekutorům, byli více a lépe chráněni. V posledních letech se k tomu používá označení „humanizace exekucí“.

Výsledek je následující: začíná to písemným poučením dlužníka o jeho procesních právech. Zákon exekutorům ukládá, aby v první listině, kterou dlužníkovi doručují -tzv. vyrozumění o zahájení exekuce - bylo uvedeno všechno, co pro dlužníka taková exekuce znamená, nejen zákazy dispozice s majetkem a následky nevyzvedávání si doručovaných písemností, ale zejména všechna procesní práva, která dlužník ke své obraně proti dotěrnému věřiteli, resp. exekutorovi, může použít. Hustě psaný text je na tři stránky, nepamatují si na dlužníka, který by text poučení dočetl do konce a dokonce mu porozuměl. Dlužník buď strne hrůzou, nedočte ani první odstavec a nedělá nic, protože tomu stejně nerozumí, nebo v lepším případě volá. Do našeho úřadu se dovolá, tak si spolu čteme, co je ve vyrozumění napsáno, překládáme to do lidské řeči a výsledkem hovoru je, že dlužník ví, kolik, do kdy a kam má zaplatit. Tyto informace má zvýrazněně uvedené ve druhé listině, kterou dostává ve stejné obálce - tzv. výzvě k dobrovolnému splnění vymáhané povinnosti, ale k té se ve změti listin, kterou povinně musí obdržet, obvykle nedostane. Kromě toho podstatného (kolik, do kdy a kam), totiž podle zákona musí obdržet ještě exekuční titul, exekuční návrh a všechny dosud vydané exekuční příkazy. Největší kámen úrazu je v tom, že na každé z těchto listin je jiná částka, které má být zaplacená. Zákonodárce to myslel dobře, když poskytl dlužníkovi 30-ti denní lhůtu k „dobrovolnému“ splnění vymáhané povinnosti a jako odměnu za to uzákonil snížení odměny exekutora. Jenže popsat to tak, aby byl dodržen kazuistický zákon a dlužník tomu rozuměl, zdá se být nemožné (.... jsou-li předmětem pohledávky oprávněného úroky, penále či smluvní pokuta běžící do zaplacení, mění se výše vymáhané povinnosti každým dnem ...).

Pak to dobrovolné splnění. Dlužník má poslední možnost, jak svůj závazek splnit tzv. dobrovolně a tedy ušetřit něco na nákladech exekuce, když do třiceti dnů od doručení výzvy ke splnění uhradí celou exekučně vymáhanou částku a snížené náklady exekuce. Jenže exekutor má povinnost pátrat po majetku dlužníka ihned poté, co byl provedením exekuce pověřen, a jakmile takový majetek zjistí, musí ho postihnout exekučním příkazem. Dlužník tomu nerozumí, opět volá, a když se dovolá, stěžuje si - vy jste mi zablokovali účet a píšete mi, že mám dobrovolně zaplatit, jak to mám asi tak udělat! Zákonodárce to určitě myslel dobře, jen se to špatně vysvětluje.

Teď zas ty manželky a manželé. Mzda manžela a prostředky na účtu dlužníkovy manželky, byly dlouhou dobu exekučně nedotknutelné. Prolomení přinesla tzv. velká novela exekučního řádu, která nadto umožnila těmito způsoby uspokojit i dluhy vzniklé před uzavřením manželství. Aniž by byly k dispozici praktické poznatky (tento režim platí od 1. 1. 2014; nejprve musí vzniknout dluh, pak manželství, pak musí být vydán exekuční titul, ten musí být pravomocný, teprve pak může být podán exekuční návrh; s ohledem na to, že je polovina roku 2015, mnoho takových exekucí v praxi neproběhlo), už se chystá další novela, která toto odvážné řešení opouští s cílem ochránit dlužníkovy manželky. Chystanou manželskou novelou se vylučuje provedení exekuce srážkami ze mzdy

dlužníková manžela a požaduje se, aby exekuce na účet manžela byla provedena až poté, co jsou vyčerpány jiné způsoby provedení exekuce, navíc jen do výše poloviny prostředků tam uložených. Je otázkou, komu to ve výsledku prospěje. Zejména u malých dluhů byly právě tyto způsoby provedení exekuce hojně využívány, když dlužník oficiálně neměl žádný příjem. Jakkoliv se to manželkám nelíbilo, pořád to byl efektivnější a pro rodinu méně invazivní způsob uspokojení věřitelovy pohledávky, než jsou mobilární exekuce.

I mobilární exekuce mají být zkvalitněny - v zájmu dlužníka má být z každé „mobilárky“ pořízen videozáznam. V praxi se standardně postupuje tak, že vykonavatelé nejprve projednávají s dlužníkem jeho možnosti zaplacení či splácení dluhu, zabavování věcí je až to poslední řešení. Zákonodárce to určitě myslí dobře, ale jen těžko lze doufat, že dlužník, vystresovaný přítomností vykonavatelů ve svém bytě, bude klidnější a ochotnější zaplatit, když na něj bude mířit kamera.

Nemám ambice někomu radit, jen si myslím, že i v exekučním procesu by méně (regulace) mohlo být více (efektu nebo alespoň zdravého rozumu).

JUDr. Jana Tvrdková,
soudní exekutor

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - červen 2015.

EPRAVO.CZ Digital si můžete stáhnout ZDARMA na App Store a Google Play, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání.

Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #12: Skrytá slabina úspěchu: zakladatelský paradox v řízení bohatství](#)
- [Prémiový rezidenční komplex Bakers Court přináší na realitní trh komfortní bydlení s 5* službami](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Partner BBH Tomáš Sedláček obdržel prestižní ocenění „Lawyer of the Year“ na IFLR Europe Awards 2026 v Londýně](#)
- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat pozadu](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)